

брав його під свій захист, тримаючи над ним жердину (*Stange*). У сучасній німецькій мові вираз вживається в значенні «брати під свій захист; підтримувати, допомагати». Отже, допомагаємо, підтримуємо та беремо під захист наших студентів при опануванні автентичним мовленням та автентичною поведінкою.

І. П. Дедяєва, канд. філос. наук, асистент,
кафедра філософії

БОЛОНСЬКА КОНВЕНЦІЯ: ТРАДИЦІЇ ТА НОВАЦІЇ

В останні роки система вищої освіти України зіткнулись із проблемами як матеріального, так і духовного характеру. Втрачається її фундаментальність, констатується зниження рівня її якості. Поряд з цим — майже повна втрата доступності освіти. Необхідність реформування системи вищої освіти, усвідомлювана науково-освітніми колами, стала незаперечним фактом.

Українська вища школа за основу реформування взяла курс на інтеграцію у загальноєвропейську освітню систему. З огляду на це актуалізується питання розробки плану заходів по включенню вітчизняної системи вищої освіти у Болонський процес.

Зміни, на які ми налаштовуємося, мають без перебільшення історичний по своїй значимості характер, відповідним має бути усвідомлення цих змін, ступінь відповідальності. Реформаційний процес слід розуміти не просто як рух до певних задекларованих (але не досить ясних та усвідомлюваних) результатів, а як розвиток, тобто процес, результат якого у звернутій формі міститься вже у його початку. Тут немислимими є рознесеність кінцевого результату та проміжних етапів. Переймаючи від Заходу ті чи інші рішення модернізаторського характеру, доцільно рахуватись із тими законами, що у даний час визначають можливості розвитку *нашого* суспільства в цілому, та системи вищої освіти зокрема. Тобто, цілі реформування мають бути в зоні ближнього розвитку.

Болонська конвенція має бути конкретним чином підтримана державою та проводиться одночасно із реформуванням всієї системи освіти. Держава має окреслити чіткі орієнтири стосовно підготовки кваліфікованих фахівців: їх кількості, що залежить від наповнюваності ринку праці, стандартів якості, що визначатимуть професійну характеристику спеціаліста, соціальне забезпечення тощо.

Не можна не враховувати те, якими глибокими коренями наша вузівська система входить у традицію, має нерозривний зв'язок із

шкільною, середньо-спеціальною освітою. Зусилля треба спрямувати, насамперед, на вирішення назрілих проблем вітчизняної освітньої сфери, нехтування традиціями якої перетворить результати реформи на безперспективну імітацію. Нам не слід сліпо копіювати західноєвропейську систему, адже вона в першу чергу розрахована саме на західноєвропейську освітню традицію. Треба розглядати Болонський процес не більше як частковий аспект модернізації, один із її етапів, а не як абсолютну доктрину.

У традиційній для нас траєкторії «студент — бакалавр — спеціаліст — магістр — аспірант» треба зберегти цю послідовність. Адже безперервність у підготовці наукових кадрів, її ступінчастість, дає змогу майбутньому науковцю зорієнтуватися у виборі напрямку дослідження, всебічному його вивченні. Окремо слід зазначити про інститут докторантів, що вигідно відрізняє нашу освітньо-наукову систему від західної.

Гнучкість, поліваріативність західної системи освіти визначає її мобільність та конкурентноспроможність. Завдяки її плюралістичності, інтеграційній спроможності, варіативності підходів щодо її організації Захід і виграє. Такого роду позитив варто взяти на озброєння. Поряд з цим необхідною є реконструкція історико-освітнього спадку з виокремленням найкращих якостей освітніх систем минулого. Взаємозв'язок традицій та новацій в процесі входження України в європейський простір вищої освіти є основним методологічним правилом модернізації вітчизняної академічної освіти.

Л. Ф. Єжова, канд. екон. наук, доцент
кафедри інформаційного менеджменту

ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПРОДУКЦІЇ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Спеціаліст, який вам потрібний,
роботу не шукає

Паркінсон

На сучасному етапі розвитку економіки ринок праці та ринок навчальних послуг взаємодіють найтіснішим чином. Проблему пошуку і підбору кадрів кожна фірма вирішує по-своєму: навчати своїх співробітників, перекупати у чужих, через рекрутингові агентства, через агентства по працевлаштуванню, через об'яви у засобах